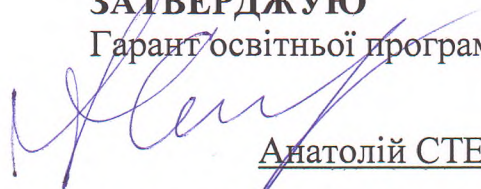

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Право» (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Анатолій СТЕПАНЮК

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБІГ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Правоохоронна діяльність»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

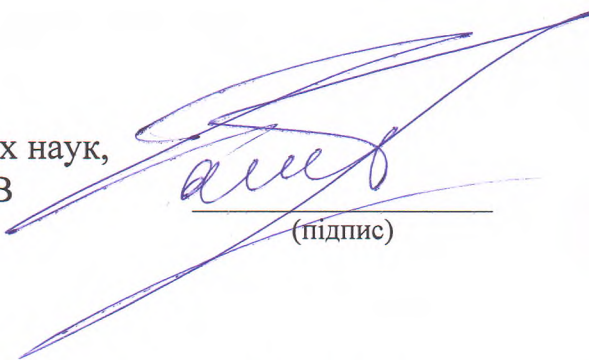
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Харків 2024

Розробник:

Доцент кафедри права, кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник Артем ГОЛУБОВ

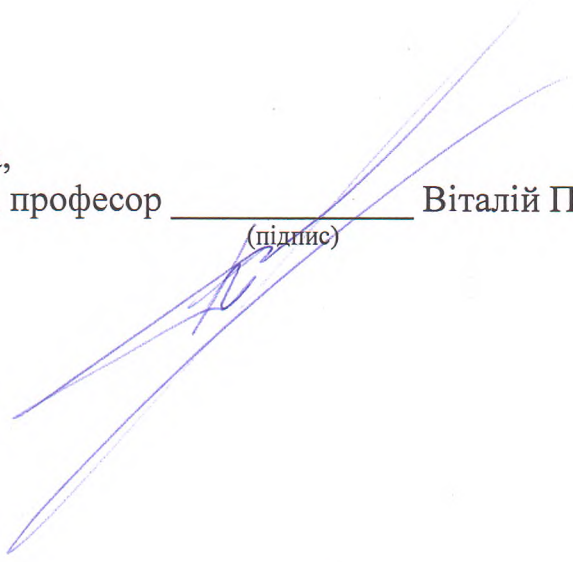

_____ (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
права гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____

_____ (підпис)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Голубов Артем Євгенович

Посада: доцент кафедри права (702).

Науковий ступінь: к.ю.н.

Вчене звання: с.н.с.

Перелік дисциплін, які викладає: Основи права», «Теорія держави і права», «Обіг інформації з обмеженим доступом», «Кримінальний процес»

Напрями наукових досліджень: теорія права, права людини, кримінальна юстиція, міжнародні стандарти прав людини

1. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2

Дисципліна – обов'язкова **Обсяг дисципліни: 3** кредита ЄКТС/ 90 годин, у тому числі аудиторних

- 56 год. (лекції - 32 год., семінарські / практичні - 24 год.), самостійної роботи здобувачів - 34 вибіркова

Форма навчання: заочна

Обсяг дисципліни: 3 кредита ЄКТС/ 90 годин, у тому числі аудиторних

- 8 год. (лекції – 4 год., семінарські / практичні - 8 год.), самостійної роботи здобувачів - 78 вибіркова

Види навчальної діяльності - лекції, семінарські/ практичні заняття

Види контролю - модульний контроль, диференційний залік.

Мова викладання - українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглибленнях у студентів теоретичних і практичних знань, уявлень про основні світоглядні парадигми, а також розвитку навичок самостійного мислення опанувати систему правових знань щодо порядку захисту державної таємниці; закріплення підприємством права на комерційну таємницю, основні юридичні засади, що забезпечують функціонування та захист адвокатської та нотаріальної таємниці, таємниці слідства, комерційної таємниці, а також основні принципи правового регулювання відносин у сфері захисту цього правового інституту, підстави, особливості відповідальності щодо порушень законодавства про державну та комерційну таємницю.

Завдання: Поглиблення загально-теоретичних знань щодо охорони інформації з обмеженим користуванням та формування у студентів:

Системи знань щодо:

понятійного апарату охорони комерційної таємниці;
проблем реалізації принципів, якими слід керуватися під час організації доступу до публічної інформації обмеженого користування;
концептуальних питань формування системного підходу до забезпечення захисту комерційної, конфіденційної та інших видів інформації обмеженого користування інформації.;

Системи вмінь:

- вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог охорони інформації що складає комерційну таємницю на різних рівнях вирішення завдань забезпечення інформаційної безпеки;
- відповідно до вимог законодавства користуватися матеріальними носіями інформації, що становлять комерційну, державну або службову таємницю;
- на ґрунті чинного законодавства опанувати проблеми організації документообігу визначати терміни зберігання документів що містять комерційну таємницю, а також обмеженого користування;
- забезпечувати нормативне та організаційне супроводження процесу визначення ступені секретності інформації, що містить державну таємницю;
- забезпечувати відповідно до вимог законодавства підготовку та охорону документів, що містять інформацію обмеженого користування, відповідно до вимог законодавства.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності(ЗК).

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Фахові (спеціальні) компетентності(ФК).

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК.6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК 17. Здатність управління діяльністю служб в сфері убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК 18. Здатність організовувати та координувати діяльність правоохоронних підрозділів з виявлення потенційно-небезпечних осіб як фактор загроз правопорядку на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту

Програмні результати навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

ПРН6. Спілкуватися англійською мовою усно і письмово з професійних та наукових питань правоохоронної діяльності на рівні B2 (відповідно до європейської шкали рівнів).

ПРН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

ПРН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

РН10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної

інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.

ПРН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).

ПРН21. Управляти діяльністю служб в сфері убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Пререквізити: Актуальні питання превентивної діяльності; Актуальні питання кримінального права; Правове забезпечення адміністрування правоохоронної діяльності; Права і свободи людини у правоохоронній діяльності.

Кореквізити навчальної дисципліни: Правові засади здійснення негласних (слідчих) розшукових дій; Міжнародні стандарти убезпечення авіаційної та космічної діяльності;.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Тема 1. ІНФОРМАЦІЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentorg матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття інформації. Розподіл інформації на види за змістовним критерієм. Публічна інформація та її розпорядники. Міжнародні стандарти доступу до публічної інформації. Суспільно необхідна інформація та предмет суспільного інтересу. Розподіл інформації на види за порядком доступу до роботи з нею. Безумовно відкрита інформація.

Інформаційні відносини. Суб'єкти та об'єкти інформаційних відносин. Принципи та елементи інформаційних відносин (об'єкти, суб'єкт). Право на інформацію. Інформаційна діяльність та її види. Державна інформаційна політика. Основні напрями державної інформаційної політики в Україні.

Анотація. : з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо поняття інформації, особливостей інформаційних відносин на сучасному етапі розвитку України, поняття та структури інформаційної діяльності.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження -4 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Соціальна зумовленість інформаційної безпеки як складової національної безпеки. Інформаційна безпека, основні поняття та категорії. Інформаційна інфраструктура. Загрози інформаційній безпеці.

Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки. Право на інформацію. Відомчі нормативні акти у сфері інформаційної безпеки. Міжнародні угоди та конвенції щодо забезпечення інформаційної та кібернетичної безпеки

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо сутності дій та методів забезпечення інформаційної безпеки України.

Самостійна робота Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 3. КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ, МЕХАНІЗМ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО СТАНОВИТЬ КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Теоретико - правова концепція комерційної таємниці. Поняття, і правова природа та ознаки комерційної таємниці. Вимоги віднесення відомостей до комерційної таємниці. Гарантії, що забезпечують реалізацію права на комерційну таємницю. Гарантії, що забезпечують охорону комерційної таємниці суб'єкта господарювання. Гарантії, що забезпечує захист права на комерційну таємницю. Гарантії, що забезпечує можливість притягнення до юридичної відповідальності за порушення права на комерційну таємницю. Об'єкти комерційної таємниці та суб'єкти права на комерційну таємницю. Правове регулювання захисту комерційної таємниці в Україні. Правова характеристика уніфікованих основ захисту комерційної таємниці в міжнародному праві

Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю. Інформація, що не може бути визначена підприємством комерційною таємницею. Юридичне закріплення права підприємства на комерційну таємницю. Дії організаційного, технічного та психологічного характеру по управлінню комерційною таємницею на підприємстві.

Допуск до інформації, що містить комерційну таємницю. Юридичні зобов'язання співробітників підприємства, які отримали допуск до комерційної таємниці. Дозвільна система доступу до комерційної таємниці.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо правового регулювання захисту комерційної таємниці.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 4. СИСТЕМА ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Організаційно-правова концепція обмеження допуску до інформації, що містить комерційну таємницю. Доступ до інформації, що містить комерційну таємницю. Юридичні зобов'язання співробітників підприємства, які отримали допуск до комерційної таємниці. Дозвільна система доступу до комерційної таємниці. Потенційні джерела виток інформації, що є комерційною таємницею. Види загроз інформації що містить комерційну таємницю. Джерелами зовнішніх загроз що містить комерційну таємницю. Джерелами внутрішніх загроз що містить комерційну таємницю. Напрями забезпечення інформаційної безпеки у сфері захисту комерційної таємниці.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо правового регулювання захисту комерційної таємниці.

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

5. Виконання практичних завдань протягом семестру.

6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні(презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота

Зміст теми: Теоретико - правові проблеми поділу інформації за режимом доступу. Інформація з обмеженим доступом: конфіденційна, таємна та службова інформації.

Види конфіденційної, службової та таємної інформації. Поняття адвокатської таємниці. Правове регулювання захисту адвокатської таємниці в Україні. Нотаріальна таємниця. Правове регулювання захисту нотаріальної таємниці в Україні.

Таємниця слідства та зведення щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій, як складова публічної інформації з обмеженим доступом. Правове регулювання захисту таємниці слідства в Україні.

Забезпечення права особи на інформацію щодо проведення стосовно неї негласних слідчих(розшукових) дій

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо поняття та класифікації інформації з обмеженим доступом.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА №6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ ЩО СТАНОВЛЯТЬ КОМЕРЦІЙНУ, АДВОКАТСЬКУ, НОТАРІАЛЬНУ та СЛУЖБОВУ ТАЄМНИЦЮ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально - методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Порядок та організації роботи з документами, що містять комерційну, адвокатську та нотаріальну таємницю. Облік документів, що містять комерційну таємницю. Друкування та розмноження документів. Формування документів у справи. Доступ до документів, що містять комерційну таємницю, та користування ними. Забезпечення збереженості документів, що містять комерційну таємницю. Зняття грифа обмеженого доступу та відбір документів, що містять комерційну таємницю, для знищення.

Правове регулювання питань збереження комерційної таємниці при укладенні підприємницьких договорів і веденні ділових переговорів. Дотримання вимог, які надають договору достатню юридичну силу. Характеристика окремих видів договорів за якими передається комерційно - цінна інформація: збереження елемента конфіденційності предмета угоди у разі передавання науково-технічних знань, технологічного досвіду та технічних рішень; договір про НДР ТА ДКТР; договір комерційної концесії, опціонний договір; договір про конфіденційність. Особливості укладення угоди з іноземною фірмою, якщо вона має конфіденційний характер. Умови збереження комерційної таємниці у процесі ділових зустрічей партнерів.

Особливості засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Службова інформація. Створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання та знищення електронних документів з грифом "Для службового користування". Облік, формування справ, зберігання та використання документів з відмітками "Літер "М", "Літер "К" та "СІ". Облік видань з грифом "Для службового користування". Облік електронних носіїв інформації. Порядок друкування і розмноження документів з грифом "Для службового користування". Користування документами «ДСК» - з відмітками "Літер "М", "Літер "К" та "СІ". Забезпечення збереженості документів «ДСК» та проведення перевірки їх наявності.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо організації та порядку роботи з документами що становлять комерційну, адвокатську, нотаріальну таємницю **Завдання для СРС:**

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ

ТЕМА 7. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі .Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Державна таємниця: поняття. Державна таємниця - особливий вид таємної інформації. Законодавче забезпечення захисту державної таємниці. Законодавчо закріплені вимоги до інформації, що містить ознаки державної таємниці, впроваджені з метою охорони державної таємниці. Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці. Організаційно-правова структура системи охорони державної таємниці.

Обов'язкові умови, пов'язані із забезпеченням безпеки використання, збереження та захисту державної таємниці.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань щодо правових засад забезпечення захисту державної таємниці.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 8. ПРОЦЕДУРА ВІДНЕСЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження -2 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття та зміст віднесення інформації до державної таємниці. До експертна стадія віднесення інформації до державної таємниці. Стадія експертного розгляду інформації для прийняття рішення про віднесення її до державної таємниці. Стадія формалізації рішення. Основні засади та процедура віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень про сучасний порядок віднесення інформації до державної таємниці

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 9. ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ.

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття «допуск» та «доступ» до інформації з обмеженим доступом. Форми допуску до державної таємниці. Організація допуску до відомостей, що становлять державну таємницю. Порядок отримання доступу до державної таємниці. Загальні обов'язки осіб, які допущені до секретних робіт і документів. Забезпечення охорони державної таємниці у зв'язку з виїздом до іноземної держави громадян, яким надано допуск та доступ до державної таємниці. Забезпечення охорони державної таємниці у зв'язку з виїздом до іноземної держави громадян, яким надано допуск до державної таємниці, у приватних справах та службові відрядження

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо поняття,

форм та порядку доступу до інформації з обмеженим доступом.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ДЕРЖАВНОЮ ТАЄМНИЦЕЮ, ВНУТРІШНЬО-ОБ'ЄКТНОГО ТА ПРОПУСКНОГО РЕЖИМУ В ОРГАНАХ, ПІДПРИЄМСТВАХ, УСТАНОВАХ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ РОБОТУ З ВІДОМОСТЯМИ ТА ОБ'ЄКТАМИ ВИЗНАЧЕНИМИ ДЕРЖАВНОЮ ТАЄМНИЦЕЮ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з вирішення ситуаційних задач та їх оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentorg матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentorg матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Спеціально уповноважений державний орган у сфері забезпечення охорони державної таємниці. Органи, підприємства, установи і організації, що мають право провадити діяльність, пов'язану з державною таємницею. Особливий порядок надання спеціального дозволу на провадження діяльності пов'язаної з державною таємницею. Порядок утворення, реорганізація чи ліквідація РСО в органах, установах та організаціях. Структура та повноваження режимно-секретних органів.

Внутрішньо - об'єктний режим та його задачі. Підрозділи органів, підприємств, установ та організацій, які вирішують завдання по організації внутрішньо-об'єктного режиму. Організаційні засоби захисту інформації забезпечення режиму інформаційної та кібернетичної безпеки. Нормативне врегулювання діяльності структур суб'єктів господарювання, державного самоврядування та правоохоронних органів щодо забезпечення режиму доступу до об'єктів на яких використовують документи, що містять відомості віднесені до державної таємниці.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо організаційних особливостей організація внутрішньо-об'єктного та пропускового режиму на підприємствах, що здійснюють роботу з відомостями визначеними державною таємницею.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 11. ВИДИ І ПРОЦЕДУРИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА РОЗГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentorg матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Загальні підстави застосування юридичної відповідальності за розголошення державної таємниці. Кримінальна відповідальність за розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю. Адміністративна відповідальність за порушення режиму державної таємниці. Відповідальність за розголошення державної таємниці у нормах законодавства зарубіжних країн.

Організація і проведення службових розслідувань за фактами розголошення державної таємниці, втрати матеріальних носіїв інформації, що містять державну таємницю, та інших порушень режиму секретності. Методичне забезпечення службових розслідувань. Комісія з проведення службового розслідування. Висновок (висновки) про результати службового розслідування.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо юридичної відповідальності за розголошення державної таємниці.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КОМЕРЦІЙНУ, АДВОКАТСЬКУ ТА НОТАРІАЛЬНУ ТАЄМНИЦЮ

Форма навчання: денна

Обсяг аудиторного навантаження- 4 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Концептуальні питання застосування норм господарського та цивільного законодавства за порушення прав на комерційну таємницю. Застосування дисциплінарної і матеріальної відповідальності, передбаченої трудовим законодавством за порушення права суб'єкта господарювання на комерційну таємницю. Адміністративна відповідальність за розголошення комерційної таємниці. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю. Застосування норм господарського законодавства за неправомірне збирання, розголошення або використання відомостей, що є комерційною таємницею.

Відповідальність за розголошення адвокатської таємниці. Підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за розголошення адвокатської таємниці. Види дисциплінарної відповідальності адвоката за розголошення адвокатської таємниці. Дисциплінарне провадження стосовно адвоката за розголошення адвокатської таємниці. Що не є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за розголошення адвокатської таємниці.

Обов'язок дотримання нотаріальної таємниці. Відповідальність за порушення нотаріальної таємниці. Форми розголошення нотаріальної таємниці.

Анотація: з урахуванням теоретичних положень юридичної науки та правової доктрини України формується система знань та уявлень щодо: відповідальності за порушення законодавства про комерційну, адвокатську та нотаріальну таємницю.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

4. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше - це додаткові індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.),наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

6. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	8	0.5
Виконання практичних робіт	3...5	5	12...20
Модульний контроль	10.15	1	10.15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0.1	8	0.5
Виконання практичних робіт	3...5	5	12...20
Модульний контроль	10.15	1	10.15

Виконання захист РГР(РР,РК)	16.20	1	16.20
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (диф. залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до диф. заліку.

Білет для диф. заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття охорони державної таємниці -20 балів
2. Організаційні та технічні заходи виявлення каналів витоку інформації - 20 балів.

3. **II. Практична частина** (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). - максимальна оцінка 60 балів

Всього — максимальна оцінка 100 балів Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);

- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

7.3 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Не достатньо висока активність студента під час аудиторних занять. Конспект лекцій з навчальної дисципліни фрагментарний. Засвоєння окремих основних положень змістового модулю 1 та 2 часткове. Відповіді неповні, допущення помилок при виконанні завдань. Не достатнє знання основних понять та категорій тем курсу. Певні складності при застосуванні нормативних актів законодавства. Невпевнені навички публічного представлення матеріалу. Студент демонструє мінімум знань та умінь.

Добре (75-89). Достатньо висока активність студента під час аудиторних занять, наявність конспекту лекцій з навчальної дисципліни. Засвоєння основних положень тем змістових модулів, допущення незначних помилок при виконанні завдань, уміння орієнтуватися у системі нормативних актів національного законодавства. Достатньо повне засвоєння категорій тем курсу та здатність коректно оперувати ними. Здатність публічно представити матеріал. Студент демонструє достатній рівень знань та умінь.

Відмінно (90-100). Висока активність роботи під час аудиторних занять, наявність якісного, повного конспекту лекцій. Засвоєння всього матеріалу тем змістових модулів. Повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань. Змістовне знання категорій тем курсу, здатність вільно та коректно оперувати ними. Уміння опрацьовувати та застосовувати нормативні акти. Вміння мислити узагальнено, здатність публічно представляти матеріал. Студент демонструє високий рівень знань та умінь, може їх переконливо презентувати.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 - 100	Відмінно	Зараховано
75 - 89	Добре	
60 - 74	Задовільно	
0 - 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального

відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до іспиту не допускаються.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017», «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-ПУ004:2019 від 21.06.2019 (зі змінами від 22.01.2020) та «Кодекс академічної доброчесності

Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» СУЯ ХАІ-НМВ- К/001:2023 01.09.2023) (<https://khai.edu.ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

1. Силабус дисципліни «Обіг інформації з обмеженим доступом» <http://library.khai.edu/catalog>;
2. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Обіг інформації з обмеженим доступом» (НМКД) <http://library.khai.edu/catalog>;
3. Методичні вказівки та рекомендації для виконання практичних робіт, а також рекомендації для самостійної підготовки;
4. Дібрані матеріали для самостійної роботи студентів.
5. Електронний ресурс ХАІ 262 - «Правоохоронна діяльність» <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3781>

10. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30 (з наступними змінами).
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. Юридический вестник. 1998. №4. С. 5.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. Голос України. 2001. 10 січ.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності / Резолюція 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 р. ІАЦ Ліга бізнесінформ, 2006.
5. Кримінальний кодекс України. ВВР України. 2001. №25-26. Ст.131 (з наступними змінами та доповненнями).
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. ВВР України. 2012. №3-4. Ст.21. (з наступними змінами та доповненнями).
7. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994. ВВР України. 1994. №16. Ст. 93 (з наступними змінами та доповненнями).
8. Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993. ВВР. 2009. № 36-37. Ст. 50. (з наступними змінами та доповненнями).
9. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. ВВР України. 1992. №48. Ст. 650. (з наступними змінами та доповненнями).
10. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві Закон України від 23.12.1993. ВВР України. 1994. № 11. Ст. 296. (з наступними змінами та доповненнями).
11. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 ВВР України. 2009. №10-11. (з наступними змінами та доповненнями).
12. Про захист інформації в автоматизовано-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 31. Ст. 286.
13. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992. ВВР України. 2011. №32. Ст. 314. (з наступними змінами та доповненнями).
14. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993. ВВР України. 2011. №23. Ст. 160. (з наступними змінами та доповненнями).
15. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991. ВВР України. 2011. №30. Ст. 279. (з наступними змінами та доповненнями).
16. Про службу безпеки України: Закон України № 2229-XII від 25.03.1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. N 27. ст. 382. (з наступними змінами та доповненнями).

17. Про колективні договори й угоди: Закон України № 3356 -XII від 1.07.1993 р.// Відомості Верховної Ради України. - 1993. - N 36. - ст. 361. (з наступними змінами та доповненнями).

18. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова Кабінету Міністрів України № 611 від 9.08.1993 р. // Зібрання постанов Уряду України, 1993, N 12, ст. 269

19. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. ВВР України. 1994. - № 11. - Ст. 296. (з наступними змінами та доповненнями).

20. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 № 383 зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 січня 2021 р. за № 52/35674.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>

21. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Генеральної Прокуратури України 30.06.2020 № 298 «Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення». (Зі змінами, внесеними наказом Генерального прокурора від 23.11.2021 № 377)

22. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні / Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від «16» листопада 2012 року №№ 114/1042/516/936/16875/5

Базова література

1. Арістова І.В. Державна інформаційна політика : організаційно - правові аспекти / За загальною редакцією д -ра юрид. наук, проф. Бандурки О.М. : монографія. Харків : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. 368 с.

2. Архипов О. Є., Муратов О.Є. Критерії визначення можливої шкоди національній безпеці України у разі розголошення інформації, що охороняється державою: монографія. К: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2011. 195 с.

3. Козлов С.С., Тимошенко В. А. Коментар до Закону від 21 липня 1993 р. №5485-1 «Про державну таємницю». - М.: ТОВ «Нова правова культура», 2006 р.

4. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи / .А.Кормич Навч. посібник.- К.: Кондор, 2004.- 384 с.

5. Косминя А.П. Аналіз системи охорони державної таємниці у Франції. Інтернаука : міжнародний науковий журнал. 2017. № 1 (1). С. 3840.

6. Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України «Про доступ до публічної інформації» / [М. В. Лациба, О. С. Хмара, В. В. Андрусів [та ін.]; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2-е вид. допов. - К.: [Агентство «Україна»], 2012. - 164 с.

7. Нестеренко О.В. Право на доступ до інформації в Україні: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «конституційне право» / Нестеренко О.В.; Нац. юрид. академ. ім. Ярослава Мудрого. - Харків, 2008. - 22 с.

8. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Охорона державної та комерційної таємниці» розроблено для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» галузі знань - 07 Управління та адміністрування, Спеціальність - 073 Менеджмент / І. В. Зайцева-Калаур, - Тернопіль: ТНЕУ, 2018. - 147 с.

9. Оцінювання шкоди національній безпеці України у разі витоку державної таємниці : Монографія / О.Г. Корченко, О.Є. Архипов, Ю.О. Дрейс. - К.: наук.-вид. центр НА СБ України, 2014. - 332 с.: іл. ISBN 978617-7092-26-0

10. Усов Д.С. Захист державної таємниці за кримінальним законодавством інших країн на пострадянському просторі. Публічне право. 2013. С. 103-109.

11. Рибальський О.В., Хахановський В.Г., Кудінов В.А. Основи інформаційної безпеки та технічного захисту інформації. Посібник для курсантів ВНЗ МВС України. - К.: Вид. Національної академії внутріш. справ, 2012. - 104 с.

12. Семенюк О.Г. Проблеми охорони державної таємниці : кримінально-правові та кримінологічні аспекти : монографія. - К. : ТОВ "Видавничий дім "АртЕк", 2017. - С. 342.

13. Шинкаренко І.Р. Правові та організаційні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій : навчальний посібник. / І. Р. Шинкаренко, Г.О. Спіцина, І. І. Шинкаренко, С.І. Перепелиця / За заг. Ред. Професора Шинкаренко І.Р. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» ; «Факт», 2022. 351 с. ISBN

Додаткова:

1. Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз : навч. наочн. посіб. для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ, Прміль, 2019. 180 с.

2. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. І. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних правопорушень: навчально-наочний посібник: структурно-логічні схеми. Харків : Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» ; «Факт», 2021. 312 с. ISBN 978-966-637-980-4 (інв№№ kn0873943 - kn0873960; ел.копія: <http://library.khai.edu/>)

3. Шинкаренко І. Р., Спіцина Г. О. Склади окремих кримінальних правопорушень відповідно умов особливого та воєнного періодів, бойових

дій. Харків : Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; «Факт», 2022. 64 с. ISBN 978-966-637-989-7

4. Шинкаренко І. Р. Кримінальне право. Особлива частина: склади окремих видів кримінальних правопорушень : навчальний-наочний посібник (структурно-логічні схеми) / І. Р. Шинкаренко, Г. О. Спіцина, І. І. Шинкаренко, А. А. Стародубцев. Харків : Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» ; «Факт», 2022. 374 с. ISBN 978-617-7947-49-2

5. Шинкаренко І. Р., Спіцина Г. О., Шинкаренко І. І., Перепелиця С. І. Правові та організаційні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій : навчальний посібник / За заг. ред. проф. Шинкаренка І. Р. Харків: Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» ; «Факт», 2022. 344 с. ISBN 978-617-8072-58-2

6. Сирота Т. В. Категорії відомостей, які складають таємницю за законодавством України та іноземних держав. «Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави»: Збірник матеріалів науково-практичної конференції, 30 березня 2012р., м.Київ. К.: Наук.- видав. відділ НА СБ України, 2012. С.229-234.

7. Архипов О. Є. Системні аспекти оцінювання рівня важливості секретної інформації / О. Є. Архипов, В. П. Ворожко // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. Вип.2 (15). 2007. С. 10-12

8. Архипов О. Є. Визначення цінності конфіденційної інформації. «Інтернет-освіта-наука-2010», VII міжнародна конференція ЮН-2010, 28 вересня-3 жовтня 2010: Збірник матеріалів конференції. Вінниця: ВНТУ, 2010. С. 377-379.

9. Муратов О.Є., Ворожко В.П. Основні положення порядку засекречування інформації у США. Безпека інформації. Том 17, № 1 (2012). С.4-9.

10. Сидоренко С.М. Організаційно-правові засади охорони державної таємниці в Естонській республіці, Румунії, Чеській республіці. «Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави»: Збірник матеріалів науково-практичної конференції, 30 березня 2012р., м.Київ. К.: Наук.-видав. відділ НА СБ України, 2012. С.219-223.

11. Шинкаренко І.Р. Правовий статус кримінальної поліції відповідно до закону України «Про Національну поліцію» // Науковий вісник ХНУВС: Збірник наукових праць. - 2016. - .Спец. вип.. № 1. - С. 215-230.

12. Шинкаренко І.Р. Кримінальна розвідка як складова державної стратегії оперативно—розшукової діяльності / І.Р. Шинкаренко // Науковий вісник ДДУВС: Збірник наукових праць. - 2016. - .Спец. вип.. № 1 . - С. 245-253.

13. Шинкаренко І.Р. Напрямки удосконалення законодавчого регулювання оперативно - розшукової діяльності національної поліції / І.Р. Шинкаренко// Науковий журнал «Придніпровський правничий часопис». - 2016. - №1 с.- 48-55 (не фахова)
14. Шинкаренко І.Р. Проблеми запровадження кримінального аналізу в діяльність підрозділів кримінальної поліції: теоретико- історичне підґрунтя // Науковий вісник ДДУВС: Збірник наукових праць. - 2017. - № 1 . - С. 245-253.
15. Шинкаренко І.Р. Етапи формування моделей оперативно-розшукової діяльності сил правопорядку та спецслужб на теренах України // Науковий вісник ДДУВС: Збірник наукових праць. 2018. № 1 . С. 9-16. (включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI : 10.31733/2078-3566-2018-1-9-16
16. Шинкаренко І.Р. Проблеми наукового забезпечення державної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх. 2018. Спеціальний випуск №1. С. 190-198. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2018-CB1-190-198>
17. Шинкаренко І.Р., Пиріг І.В. Принципи судової експертизи // Збірник наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». Випуск 18. 2018. С. 221-230. (включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI <https://doi.org/10.32353/khrife.2018.24>
18. Шинкаренко І.Р., Спіціна Г.О. Безпека об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту: теоретичні аспекти. Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх. 2020. №2. С. 253-262. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава), «Перелік Б МОН України» DOI: DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-253-262
19. Шинкаренко І., Подзолкова Т. Правові та методологічні проблеми щодо виявлення членів російських диверсійно-розвідувальних груп під час воєнного вторгнення. Науковий вісник ДДУВС. 2022. № 2. С. 21-27 URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/2_ua_n/%92_2-2022-21-28.pdf DOI: 10.31733/2078-3566-2022-2-21-28
20. Силабус «Охорона комерційної таємниці та інформації з обмеженим доступом» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 262 - «Правоохоронна діяльність», другий рівень вищої освіти: денна/заочна форма здобуття освіти. / Укладачі: І.Р. Шинкаренко. .Харків: Нац. Аерокосм.університет, 2023. 24с. URL: <https://mentor.khai.edu/course/>
21. Охорона комерційної таємниці та інформації з обмеженим доступом: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти, спеціальності 262 -

«Правоохоронна діяльність», другий рівень вищої освіти: денна/заочна форма здобуття освіти. / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2023. 423 с.

22. Навчально-методичне забезпечення вибіркової навчальної дисципліни «Охорона комерційної таємниці та інформації з обмеженим доступом» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 262 - «Правоохоронна діяльність», другий рівень вищої освіти: денна/заочна форма здобуття освіти. / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2023. 423 с. URL: <http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/.pdf>

23. Плани практичних (семінарських) занять та завдання з навчальної дисципліни «Охорона комерційної таємниці та інформації з обмеженим доступом» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 262 - «Правоохоронна діяльність», другий рівень вищої освіти: денна/заочна форма здобуття освіти /Укладачі: Шинкаренко І.Р. Харків: Нац. аерокосм. університет, 2023. 64 ^URL: <https://mentor.khai.edu/course/>

11. Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/> Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru> 3. Верховний Суд. URL: <https://supreme.court.gov.ua> /supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

2. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> 5. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>

3. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.

4. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

5. Газета "Юридична практика" URL: <http://presa.ua/juridicheskajapraktika.html>

6. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.

7. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua

8. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>

9. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

10. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>

11. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>

12. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>

13. Website of the Budapest Convention. URL : <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/home>

14. Cybercrime Convention Committee (T-CY) - Negotiations of a draft Second Additional Protocol to the Convention on Cybercrime. URL : <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/t-cy-drafting-group>

15. Directorate General Human Rights and Rule of Law - Cybercrime Convention Committee (T-CY). URL : <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/tcy>

16. Directorate General Human Rights and Rule of Law - European Committee on Crime Problems (CDPC). URL : <https://www.coe.int/en/web/cdpc/home>.